

10. ועדה מיעצת.

תוקם ועדה על יד המועצה שתייעץ לה בנוגע לפעולותיה לפי תקנות אלה.
יושב ראש הועדה וחבריה יתמנו על ידי שר הפנים מתוך תושבי שטח יפו.

11. פרסום ברשומות.

פרט לנאמר בתקנה 5 לא יהיה צורך לפרסם ברשומות כל הודעה, צו, אישור, החלטה או הוראה שניתנו על פי תקנות אלה, על אף הנאמר במקודת הסירושים.
1945 י.

12. ש.ס.

לתקנות אלה ייקרא „תקנות-שעת-חירום (סמכויות-עיריית תל-אביב ביפו).
תש"ט—1949”.

נתקבל בכנסת ביום כ"ה בסיון תש"ט (22 ביוני 1949).

ד. בן-גוריון מ. שפירא
ראש הממשלה שר הפנים

חיים ווייצמן
נשיא המדינה

חוק הגנת החייל (דירה), תש"ט—1949*

פרק א': החזרת דירה לחייל

1. זכות החייל להחזרת דירתו.

(א) חייל שהשכיר את דירתו, עקב התגייסותו ולפני שנכנס חוק זה לתקפו, והתגנת שההשכרה תהיה לתקופת שירותו בצבא, או לתקופה מסוימת, או עד למועד מסוים אחרי שחרורו, וכאי — אם אין לו דירה מתאימה אחרת על פי בעלות, על פי שכירות או על פי זכות אחרת — לשוב ולקבל עם שחרורו את התחזוק בדירה, על אף האמור במקודת הגבלת שכר דירה (דירות), 1940², או במקודת התגבלות על שכר דירה (בתי עסק), 1941 י.

* הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בהצעות חוק 7, סיום א' בסיון תש"ט (29.5.49), עמ' 45.

¹ ע"ר סמ' 1400 סיום 24.45, תוס' 1, עמ' 88.

² ע"ר סמ' 1085 סיום 20.12.40, תוס' 1, עמ' 280.

³ ע"ר סמ' 1086 סיום 31.8.41, תוס' 1, עמ' 15.

(ב) השכיר החייל את דירתו כאמור תוך שלושים יום לפני יום התגיסותו או במשך תקופת שירותו בצבא, רואים את השכירות כאילו נעשתה עקב התגיסותו, כל עוד לא הוכח ההיפך.

(ג) המחזיק בדירת חייל שהושכרה כאמור, וקיבל מאת החייל, לאחר היכנס חוק זה לתקפו, דרישה בכתב להחזיר לו את דירתו, חייב לפנות את הדירה כעבור 15 יום מיום שנמסרה הדרישה, אולם לא לפני תום מועד השכירות שהותנת.

(ד) נשלחה הדרישה לפני שקיבל החייל תעודת שחרור, תיחשב השתות של 15 יום הנתונה למחזיק בדירה לשם פינוי, מיום מתן תעודת השחרור לחייל.

(ה) רשאי בית המשפט לראות דרישה כמסורה אם עברו שלושה ימים אחרי מסירתה לדואר במכתב רשום אל המחזיק בדירה לפי כתובת הדירה שהחזרתה נדרשת.

(ו) תביעה להחזרת החזקה כאמור, יש להגישה תוך חדשים מהיום הנקוב בתעודת השחרור כיום שחרורו של החייל או — אם שוחרר החייל לפני היכנס חוק זה לתקפו — תוך חדשים מיום היכנס חוק זה לתקפו, או — אם הותנה מועד מאוחר יותר לגמר השכירות — תוך חדשים מתום מועד השכירות.

(ז) קיבל החייל מהמחזיק בדירתו תמורה העולה על דמי שכירות הנראים כהוגנים — בהתחשב עם נסיבות הענין — חייב החייל להחזיר את העודף על דמי שכירות כאלה.

2. עזיבה דחופה עקב התניסות.

חייל שהתגיסותו חייבה אותו לעזיבה דחופה של מקום מגוריו, ובגלל כך מסר את דירתו או עזב אותה תוך שלושים הימים הראשונים להתגיסתו — תיחשב המסירה או העזיבה כהשכרה לתקופת שירותו בצבא לפי סעיף 1.

3. דיון בתביעה להחזרת דירה לחייל.

(א) בתביעה להחזרת החזקה בדירה כאמור ובתביעה נגדית להחזרת תמורה עודפת כאמור —

(1) לא יהיה בית המשפט קשור בהוראות סעיף 80 לחוק המרצודרה

העותומנית וסעיף 6 לפקודת העדות;

(2) יהיה בית המשפט מוסמך לתת פסק-דין מותנה בקיום תנאים הנראים לו לפי נסיבות הענין;

(3) לא יהיה ערעור על פסק-דין של בית המשפט המחוזי, שניתן בערעור על פסק דין של בית משפט שלום.

(ב) היה המחזיק, שממנו נתבעת החזרת החזקה לפי חוק זה, חייל, רשאי בית המשפט שלא לתת פסק דין פינוי או לתת פסק דין פינוי בנוגע לחלק מן הדירה, אם נראה לו כי הסבל שייגרם על ידי פסק הדין של פינוי כמבוקש, הוא חמור יותר מהסבל העלול להיגרם על ידי הסירוב לפינוי המבוקש.

¹ חוקי א"י כרך א', פרק כ"ד, עמ' 860.

פרק ב': חגנת החייל בפני פינוי

4. דרישת תשלום חוב של שכר דירה.

חייל שלא שילם שכר דירה לפני היכנס חוק זה לתקפו, לא ישמש אי-תשלום עילה בתביעה לפינוי דירתו, אלא אם כן נמסרה לו, לאחר היכנס חוק זה לתקפו, דרישה לשלם את חוב שכר הדירה והחייל לא מילא אחרי הדרישה תוך שלושה חודשים מיום שנמסרה לו.

5. חביעת פינוי נגד חייל.

(א) חייל שהוגשה נגדו, לפני היכנס חוק זה לתקפו, תביעה לפינוי דירתו על אי-תשלום שכר דירה, לא יינתן פסק דין של פינוי לפני עבור שלושה חודשים מיום היכנס חוק זה לתקפו, או מיום מסירת כתב התביעה לידי החייל, הכל לפי התאריך המאוחר יותר, והחייל רשאי תוך התקופה האמורה לשלם לבית המשפט את חוב שכר הדירה בצירוף כל סכום שיקבע בית המשפט כהוצאות משפט ושכר עורך-דין, ואם עשה כן תבטל עילת התביעה.

(ב) אם, בהיכנס חוק זה לתקפו, היה תלוי ועומד ערעור על פסק-דין בתביעת פינוי נגד חייל כאמור, או שעדיין לא עברה התקופה להגשת ערעור על פסק דין כזה, דין הערעור העומד ותלוי או שיוגש תוך תקופת הערעור כדין תביעה.

(ג) על תשלום הכסף לבית המשפט יחולו, בשינויים המתאימים, —

- (1) הוראות חלק ב'א לתקנות הפרוצדורה בבתי משפט השלום, 1940, אם היה התשלום לפי סעיף קטן (א);
- (2) הוראות חלק ב'ז לתקנות הפרוצדורה האזרחית, 1938, אם היה התשלום לפי סעיף קטן (ב).

6. ביטול פסק-דין על פינוי.

(א) ניתן נגד חייל, לפני היכנס חוק זה לתקפו, פסק-דין המחייב את החייל לפינוי דירתו על אי-תשלום שכר-דירה, לא יוצא פסק-הדין לפועל לפני עבור שלושה חודשים מיום היכנס חוק זה לתקפו או מיום שהודיעו את פסק הדין לחייל, הכל לפי התאריך המאוחר יותר.

(ב) תחייל רשאי תוך התקופה האמורה להגיש לבית המשפט שפסק על הפינוי, בקשה בדרך המרצה לבטל את פסק-הדין. הוכיח החייל ששילם לזכאי מכוח פסק-דין, את חוב שכר הדירה, שאי-תשלומו היה העילה לתביעת הפינוי, את הוצאות המשפט ושכר עורך-דין שנפסקו לטובתו, ואת ההוצאות בהוצאה לפועל יבטל בית המשפט את פסק-דין הפינוי.

¹ ע"ר מס' 978 מיום 15.1.40, חוס' 2, עמ' 20.

² ע"ר מס' 755 מיום 31.1.38, חוס' 2, עמ' 95.

פרק ג': הגנת בני משפחתו של חייל נפטר ושל חייל נעדר

7. בני המשפחה המוגנים.

חייל שנפטר תוך תקופת שירותו בצבא או תוך ששה חדשים מהיום הנקוב בתעודת השחרור כיום שחרורו, או כתוצאה ממחלה שחלה עקב שירותו או מפגיעה שנפגע תוך תקופת שירותו, וכן חייל שנעדר תוך תקופת שירותו בצבא, יהיה דין בני משפחתו הנקובים להלן כזה:

(א) לגבי בית מגוריו יהיו בן זוגו של החייל, ילדו שהיה תלוי בו או גר אתו. הוריו שהיו זלויים בו או גרים אתו וכל בן משפחה אחר הכלול במונח „דייר” כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת הגבלת שכר דירה (דירות), 1940¹, נחשבים — אם אין לבן המשפחה התובע את הזכות בית מגורים מתאים אחר — ל„דייר” כמשמעותו האמורה, וסדר עדיפותם לפי הסדר שבו הם נקובים בסעיף-קטן זה;

(ב) לגבי בית עסקו יהיו בן זוגו של החייל, ילדו שהיה תלוי בו או עובד אתו בבית העסק שלו, הוריו שהיו תלויים בו או עובדים אתו בבית העסק שלו — נחשבים ל„דייר” או ל„דייר משנה”, הכל לפי הענין, כמשמעותם בסעיף 2 לפקודת ההגבלות על שכר דירה (בתי עסק), 1941², אם אין לבן המשפחה התובע את הזכות בית עסק מתאים אחר, ועסקו, מקצועו או מלאכתו של החייל התנהל בבית העסק שלו על ידי אחד מבני משפחתו אלה גם לאחר התגייסותו. סדר עדיפותם של בני המשפחה יהיה לפי הסדר שבו הם נקובים בסעיף קטן זה.

8. דין בני משפחתו של חייל נפטר או נעדר.

הזכויות הניתנות לחייל לפי הסעיפים 1 עד 6 תהיינה נתונות לגבי בית מגורים של החייל הנפטר או הנעדר לבן המשפחה שהוא בעל זכות לפי סעיף 7 (א), ולגבי בית עסק של חייל הנפטר או הנעדר לבן המשפחה שהוא בעל זכות לפי סעיף 7 (ב).

פרק ד': שונות

9. ביצוע ותקנות.

(א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בית משפט הנוגעות להגשת תביעה או ערעור לפי פרק א', לסדר הדיון בהם, וכן להוצאה לפועל של פסק-הדין שניתן בתביעה כזו.

(ב) בתקנות בית-משפט כאמור רשאי שר המשפטים לבטל או לשנות הוראות של פקודת שיפוט בתי-משפט שלום, 1947³, הנוגעות לערעור לפי הסעיפים 1 עד

¹ ע"ר מס' 1005 מיום 20.12.40, תוס' 1, עמ' 230.

² ע"ר מס' 1086 מיום 31.3.41, תוס' 1, עמ' 15.

³ ע"ר מס' 1012 מיום 20.7.47, תוס' א', עמ' 224.

3 והוראות חוק ההוצאה לפועל העותומני הנוגעות למועדי פעולה, לעיכוב ההוצאה לפועל ולדרך מסירת מסמכים.

10. הגדרות.

„חייל“ — פירושו אדם המשרת שירות מלא בצבא־ההגנה לישראל או ששוחרר אחרי שירות כזה.

„חייל נעדר“ — פירושו חייל ששר הבטחון או האדם הממונה לכך על ידיו אישר שיש לראותו כנעדר.

„דירת חייל“ כוללת בית מגוריו ובית עסקו של החייל.

„בית מגוריו של חייל“ — פירושו בית מגורים, או אותו חלק בו, שהיה מוחזק בידי החייל סמוך לפני התגיסותו, או שקנה חזקה בו לאחר התגיסותו, וכולל בית מגורים מרוהט, ואם היתה לחייל — נוסף על החזקה בחלק מבית מגורים — זכות שימוש בכל חלק אחר בבית המגורים יחד עם אדם אחר — גם זכות שימוש זו.

„בית עסקו של חייל“ — פירושו בית עסק, או אותו חלק בו, שהיה מוחזק בידי החייל סמוך לפני התגיסותו להנהלת עסקו, מקצועו או מלאכתו, או שקנה חזקה בו למטרות האמורות לאחר התגיסותו.

„השכרת דירת חייל“ לפי סעיף 1 כוללת השכרת משנה והשכרת משנה למשנה, וכן מסירת דירה שלא בדרך שכירות לכל אדם, לרבות האדם שהשכיר את הדירה לחייל, וכוללת השכרה כאמור על ידי אחד מבני משפחתו של החייל.

11. שמירת זכויות.

חוק זה לא יגרע מזכויותיו של חייל ובני משפחתו לפי כל חוק אחר. אולם זכויות חייל המחזיק בדירת חייל כאמור בסעיף 3 (ב) תהיינה כפי שנקבעו באותו סעיף קטן.

נחקל בכנסת ביום ל' בסיון תש"ט (27 ביוני 1949).

ד. בן-גוריון פ. רוזנבליט

ראש הממשלה שר המשפטים

חיים ווייצמן

נשיא המדינה